

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619011438
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5619011438.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov JUDr. Eriky Bebčákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 9. júna 2021 odvolanie obžalovanej P. A. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/99/2019 zo dňa 29.6.2020 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/99/2019 zo dňa 29.6.2020 v časti - vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine a pri nezmenenom výroku o náhrade škody

obžalovanú P. A. , rod. A., nar. XX.X.XXXX v F., trvale
bytom E. F., adresa na doručovanie
Útulok pre bezdomovcov a nocľaháreň,
R. XX, F.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienene o d k l a d á a zároveň jej u k l a d á probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. obžalovanej u r č u j e skúšobnú dobu 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. obžalovanej u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodenému R. U..

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/99/2019 z 29.6.2020 bola obžalovaná P. A. uznaná vinnou zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 13.5.2019 asi o 14.30 hod. na Námestí osloboditeľov č. 4 v Liptovskom Mikuláši v pasáži na mužských toaletách v podniku Liberty Café vošla do týchto priestorov tak, že pretlačila dvere, ktoré sa

snažil R. U., nar. XX.X.XXXX, držať, aby sa nedostala do vnútra, následne vošla do priestoru WC, kde z náprsného vrečka koženej bundy vytiahla poškodenému umelohmotné puzdro, ktoré chytil aj on, na čo z puzdra vytiahla 100,-Eur bankovku, ktorá odtiaľ trčala a odišla na neznáme miesto, čím R. U. spôsobila škodu vo výške 100,- Eur.

Za spáchanie tejto trestnej činnosti bol obžalovanej P. A. podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Za splnenia zákonných podmienok podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a zároveň jej uložil probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanej určil skúšobnú dobu na 3 roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. súd obžalovanej uložil aj povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. je obžalovaná povinná strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediáčnym úradníkom v mieste pobytu obžalovanej počas skúšobnej doby, pričom prvýkrát je povinná hlásiť sa do 10 kalendárnych dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanej uložil povinnosť nahradiť poškodenému R. U. škodu vo výške 100,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obžalovaná P. A. ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Zahlásené odvolanie obžalovaná zdôvodnila prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 18.9.2020, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 19.9.2020:

Obžalovaná od začiatku trestného konania spáchanie skutku popiera. Dôkazná situácia je slabá na jej odsúdenie a uloženie trestu odňatia slobody s podmienenečným odkladom na skúšobnú dobu.

Odsudzujúci rozsudok okresný súd založil predovšetkým na výpovedi poškodeného, svedkyne U., ako aj na skutočnosti, že poškodený krádež hneď ohlásil štátnej a mestskej polícii a na následne spísanom úradnom zázname.

V prospech obžalovanej svedčia výpovede svedkýň T. a C., ktoré vyvracajú tvrdenia poškodeného o spáchaní krádeže. V ich výpovediach však okresný súd videl rozpory, z ktorého dôvodu ich považoval za nehodnoverné, pričom podľa názoru súdu svedkyne vypovedali v prospech obžalovanej v snahe vyviníť ju zo spáchania tohto skutku. Aj keď okresný súd zistil nezrovnalosti aj vo výpovedi poškodeného, týmto veľký význam neprikladal. S takýmto hodnotením dôkazov obžalovaná nesúhlasí.

Poškodený si pamätal viacero detailov, ale v zásadnej veci, či s ním i obžalovanou sedela pri jednom stole i E. C., nevypovedal pravdu, a to preto, lebo nechcel alebo si to nepamätal. V každom prípade však ide o závažnú skutočnosť, ktorá má vplyv na hodnotenie jeho výpovede ako celku. Pokiaľ si takú dôležitú skutočnosť, ktorá musela trvať desiatky minút, nepamätá, je otázne, či správne reprodukoval samotný skutkový dej. Vzniká teda závažná pochybnosť o vierohodnosti jeho výpovede. To isté platí aj o jeho tvrdení, že navštívil pánske toalety, ale obžalovaná i svedkyne T. a C. potvrdili, že bol na dámskej toalete spolu so svedkyňou C..

Obžalovaná namieta, že súd svoje rozhodnutie z veľkej časti postavil na rozporoch v tvrdeniach jej a svedkýň T. a C., ale rozpory vo výpovediach poškodeného nepovažoval za dôležité. Pritom obžalovaná i obidve svedkyne sa zhodujú v opise toho, čo sa dialo na toalete, ako aj toho, že k odcudzeniu peňazí nedošlo. To, kto čo pil, pri stole akého tvaru sedeli alebo či sa osoby od toalety vrátili do kaviarne, nie je podstatné, je vysoko pravdepodobné, že s odstupom času si takéto skutočnosti budú ľudia pamätať rôzne. Pokiaľ sa prokurátor domnieval, že medzi výpoveďami jednotlivých osôb v prípravnom konaní a súdnom konaní sú rozpory, mal navrhnúť prečítanie zápisníc zo skorších výsluchov podľa § 264 Tr. por. Prokurátor však takto nepostupoval, z čoho vyplýva, že tieto rozpory nepovažoval za podstatné alebo závažné. Súd však aj na týchto rozporoch postavil svoje rozhodnutie bez toho, aby bolo umožnené vypočúvaným osobám tieto rozpory vysvetliť.

Obžalovaná sa taktiež nestotožňuje s názorom súdu, že jej vinu preukazuje aj to, že poškodený hneď po tvrdení krádeže kontaktoval políciu, ktorej presne opísal spôsob spáchania skutku. Ak by sme tento názor doviedli do dôsledkov, dospeli by sme k tomu, že na odsúdenie človeka zo spáchania trestného činu by stačilo, aby niekto dokázal rovnako prerozprávať nejaký príbeh pred hliadkou polície, neskôr pri vyšetrovaní a napokon v konaní pred súdom. Neexistovala by tak hrádza pred zneužívaním trestných oznámení, keď súdu by na odsúdenie postačovalo, že sa výpovede poškodeného zhodujú. Taktiež úradné záznamy polície nemajú dôkaznú hodnotu, keďže vznikli pred vznesením obvinenia a obžalovaná nemala nijaký dosah na ich vznik.

Do úvahy súdu o vine obžalovanej nezapadá skutočnosť, že obžalovaná sa so J. T. do kaviarne vrátila nasledujúci deň, pričom ju spoznala čašníčka. Je nelogické, aby sa vracala na miesto, kde mala deň

pred tým spáchať trestný čin. Pokiaľ by ho bola spáchala, bola by sa takémuto miestu vyhýbala, aby znížila možnosť svojho trestného stíhania.

Súd nesprávne vyhodnotil porušenie práva obžalovanej na obhajobu. Už v prípravnom konaní muselo byť vyšetrovateľovi zrejmé, že obžalovaná nie je schopná sa náležite obhajovať. Ak aj nie je jej vyjadrenie, že nevie čítať a písať, v zápisnici zaznamenané, minimálne pri podpisovaní musel vyšetrovateľ zistiť, že obžalovaná nevie písať, a teda musel mať pochybnosti o jej schopnosti čítať. Podnet na ustanovenie obhajcu tak mal podať už len z opatrnosti, aby nevznikli pochybnosti o zákonnosti trestného konania. V dôsledku neustanovenia obhajcu tak bolo závažným spôsobom porušené právo obžalovanej na obhajobu a celé prípravné konanie (minimálne od jej výsluchu) tak bolo nezákonné. Obžalovaná si nemohla prečítať uznesenie o vznesení obvinenia, upovedomenie o vyšetrovacích úkonoch, a teda nemohla vykonávať svoje procesné práva. Výpovedí H. U. tak nemožno prisúdiť dôkaznú hodnotu, keďže obžalovaná sa na jej výsluchu nemohla zúčastniť.

Obhajca pri záverečnej reči na hlavnom pojednávaní dňa 29.6.2020 uviedol, že v priebehu trestného konania bolo porušené právo obžalovanej na spravodlivý proces, keď na začiatku výsluchu v prípravnom konaní dňa 25.6.2019 uviedla, že si chce podať sťažnosť proti uzneseniu (o vznesení obvinenia), pričom uviedla (pravdepodobne na otázku vyšetrovateľa), že uznesenie prevzala 19.6.2019. Vyšetrovateľ nebol oprávnený posúdiť, či bola sťažnosť podaná včas alebo nie, ale podľa § 190 ods. 2 písm. a) Tr. por. mal vec predložiť na rozhodnutie dozorujúcemu prokurátorovi, ak nechcel sťažnosti sám vyhovieť v rámci autoremedúry (§ 190 ods. 1 Tr. por.). Zo strany vyšetrovateľa Policajného zboru išlo o závažné porušenie procesného predpisu, avšak súd sa ním napriek námietke zo strany obhajoby nezaoberal. Išlo pritom o závažnú skutočnosť, ktorá vyžadovala náležitú reakciu zo strany súdu, a preto nevysporiadaním sa s touto námietkou došlo k porušeniu práva obžalovanej na spravodlivý proces (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 410/06, III. ÚS 311/07, IV. ÚS 296/09).

Súd prvého stupňa tak nesprávne vyhodnotil vinu obžalovanej, čo má za následok nesprávnosť všetkých výrokov rozsudku a zároveň v konaní došlo k procesným vadám, ktoré znamenali porušenie práva obžalovanej na obhajobu a na spravodlivý proces.

Vzhľadom na uvedené obžalovaná navrhuje, aby krajský súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanú spod obžaloby oslobodí a zároveň poškodeného s nárokom na náhradu škody odkáže na civilný proces.

Prokurátor sa k dôvodom odvolania obžalovanej P. A. písomne nevyjadril. Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovanej navrhol odvolanie obžalovanej zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ (obžalovaná) podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom prihliadal aj na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil potom, že odvolanie podané obžalovanou P. A. bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom určenej lehote a je čiastočne dôvodné pokiaľ ide o výrok o treste uloženom obžalovanej za spáchanú trestnú činnosť, avšak z iných dôvodov, ako uvádzala obžalovaná v odvolaní.

Odvolací súd predovšetkým zistil, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d/, ods. 3 písm. f/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa ustanovení Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv jednak na objasnenie skutkového stavu veci a jednak práva obžalovanej na obhajobu. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku, sú správne, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázkach skutkových zistení odkazuje na správne, podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie vo veci v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne a v konečnom dôsledku dospel k logicky odôvodneným a správnym skutkovým zisteniam.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je tiež zrejmé, ktoré skutočnosti vzal súd za dokázané v súvislosti so žalovaným skutkom, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Prvostupňový súd súčasne v odôvodnení napadnutého rozsudku

podrobne a jasne vyložil, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovanej P. A. a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny. Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom súdu prvého stupňa a v podrobnostiach naň odkazuje. V tejto súvislosti treba dodať, že toto konštatovanie sa v celom rozsahu týka aj odvolacích námietok obžalovanej P. A. v rozsahu, v akom sú dôvody odvolania uvedené vyššie, lebo dôvody odvolania obžalovanej sú v podstate súhrnom jej obhajoby prezentovanej v celom doterajšom konaní. Obžalovaná P. A. založila odvolanie na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jej námietkami, námietkami obhajcu, tak skutkovými, ako aj právnymi, sa však súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí riadne a podrobne vysporiadal a v podstate nenechal otvorenú žiadnu podstatnejšiu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Nadriadený krajský súd je toho názoru, že napadnutý rozsudok obsahuje všetky zákonom stanovené kritéria z hľadiska jeho formy a obsahu. Rozsudok s jeho odôvodnením je presvedčivý, zrozumiteľný a neopončuje nadriadenému súdu otvorenú žiadnu podstatnejšiu otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Krajský súd si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať, a to preto, lebo v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom jeho úlohou zamerať sa na riešenie odvolacích námietok obžalovaného a jeho obhajcu.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. US 78/05, III. US 264/08, IV. US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Skutočnosť, že obžalovaná P. A. sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže samo osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní nemá odpovedať na každú námietku, či argument použitý v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovanej, je potrebné predovšetkým uviesť, že tu obžalovaná P. A. a jej obhajca rovnako ako v konaní pred súdom prvého stupňa dôsledne využili všetky svoje práva zakotvené v § 34 Tr. por. Obžalovaná sa prostredníctvom obhajcu vyjadrila ku skutočnostiam, ktoré sú jej kladené za vinu, namietala a spochybňovala predovšetkým hodnotenie vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom a vyjadrila sa aj k tým skutočnostiam, ktoré považovala za jej pohľad za dôležité a rozhodujúce.

Reagujúc na odvolacie námietky obžalovanej P. A., odvolací súd považuje za potrebné poukázať na nasledovné:

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovanej vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a hodnoteniu dôkazov, odvolací súd primárne uvádza, že súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k žalovanému skutku dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por. vysvetlil, aké konanie obžalovanej má za preukázané a nedostal sa do situácie, ktorá by odôvodňovala postup v zmysle procesného pravidla in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovanej).

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí

ním navrhovaný spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných predpisov.

Aj keď obžalovaná P. A. počas celého trestného konania popiera spáchanie skutku, odvolací súd poukazuje na silu dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, ktoré preukazujú vinu obžalovanej a na ktoré poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku. Vykonané dôkazy vytvárajú logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich priamych a nepriamych dôkazov, ktoré vcelku a spoľahlivo dokazujú, že obžalovaná P. A. spáchala žalovaný skutok krádeže. Z vykonaných dôkazov možno spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností prijať len jediný záver o tom, že obžalovaná P. A. spáchala žalovaný skutok krádeže v zmysle podanej obžaloby a vylúčiť prijatie iného záveru.

Obžalovaná spáchanie žalovaného skutku popiera, poškodenému nezobrala žiadne peniaze, poškodený ani nemal pri sebe 100,- Eur bankovku. V danom prípade tu existuje tvrdenie obžalovanej, ktorá krádež peňazí popiera, proti tvrdeniu poškodeného, ktorý od začiatku trestného konania vypovedá o tom, ako mu obžalovaná odcudzila 100,- Eur bankovku, ktorú mal pri sebe v puzdre. Aj keď obhajobu obžalovanej, že poškodenému neodcudzila žiadne peniaze, podporujú tiež ďalšie tam prítomné svedkyne J. T. a E. C., aj krajský súd uveril výpovedi poškodeného R. U. o krádeži 100,- Eur bankovky obžalovanou, ktorú mal v puzdre pri sebe. Hoci obžalovaná spáchanie skutku popiera, priznala, že v dobe skutku bola skutočne za poškodeným na toalete. Poškodený od začiatku trestného konania opakovane vypovedal o tom, ako mu práve obžalovaná, s ktorou pred tým sedel v reštaurácii a videla, ako mal pri sebe 100,- Eur bankovku, túto odcudzila, pričom aj podľa názoru krajského súdu poškodený od začiatku trestného konania v podstatných bodoch zhodne popisoval, akým spôsobom mu obžalovaná tieto peniaze zobrala. V prospech tvrdení poškodeného nepochybne svedčí výpoveď nestrannej svedkyne H. U., ktorej výpoveď možno považovať za objektívne existujúci dôkaz, nakoľko u svedkyne nebol zistený žiaden vzťah tak k poškodenému, ako ani k obžalovanej, ktorý by mohol mať vplyv na jej výpoveď. Svedkyňa osobne videla, ako poškodený s obžalovanou krátko pred skutkom sedeli v reštaurácii, pričom pri platení poškodený vytiahol puzdro, v ktorom mal okrem drobných mincí, ktorými platil, aj 100,- Eur bankovku, ktorú ukazoval, teda obžalovaná v tomto momente nepochybne zistila, že poškodený má pri sebe nie malú sumu peňazí. Na to poškodený niekam odišiel a za ním išli aj dve Rómky. Poškodený sa po chvíli vrátil a svedkyňa sa sťažovala, že mu tieto Rómky na záchode odcudzili 100,- Eur bankovku a volal políciu (poškodený potom neskôr v rámci svojej výpovede upresnil, že žena, ktorá mu konkrétne vybrala peniaze z puzdra, bola práve obžalovaná a na tomto zotrval v priebehu celého trestného konania). U poškodeného v priebehu celého trestného konania nebol reálne preukázaný žiaden prijateľný a logicky vysvetliteľný dôvod, pre ktorý by mal obžalovanú nepravdivo obviniť zo spáchania tohto skutku. Za takto aj okresným súdom správne ustálenej dôkaznej situácie rovnako tak pre krajský súd vyznievajú nehodnoverne výpovede svedkýň J. T. a E. C., ktoré majú zjavne dôvod vypovedať v prospech obžalovanej, ktorým je ich kamarátsky vzťah. Na okraj krajský súd poznamenáva, že obžalovanej nie je cudzie protiprávne konanie majetkovej povahy, keď pred týmto skutkom sa dopustila priestupku proti majetku odcudzením tovaru z predajne.

Krajský súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou obžalovanej, že v danom prípade okresný súd nemohol hodnotiť rozpory vo výpovediach svedkýň J. T. a E. C., nakoľko tieto rozpory neboli odstraňované zákonom predpísaným spôsobom na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom a svedkyne nemali možnosť sa k týmto rozporom vyjadriť. Ohľadne uvedeného krajský súd uvádza, že súd v rámci hodnotenia dôkazov môže prihliadnuť len na tie dôkazy a na tie skutočnosti, ktoré boli na hlavnom pojednávaní prebrané a pokiaľ tieto na hlavnom pojednávaní preberané neboli, nie je možné o také skutočnosti a dôkazy opierať konečné rozhodnutie. Aj bez zohľadnenia rozporov vo výpovediach svedkýň J. T. a E. C., na ktoré poukazuje okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku a ktoré na hlavnom pojednávaní vykonané neboli, vyššie krajským súdom vyhodnotená dôkazná situácia na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní je dostatočná pre učinenie spoľahlivého záveru o vine obžalovanej.

Krajský súd sa rovnako tak stotožňuje s odvolacou námietkou obžalovanej, že ako na zákonný dôkaz nie je možné prihliadnuť na úradný záznam spísaný policajtmi ohľadne skutočností, ktoré bezprostredne po skutku im uvádzal poškodený a H. U.. Je možné prihliadať len na ich zákonne vykonané výpovede v procesnom postavení svedkov. V danom prípade však tak svedok poškodený R. U., ako aj svedkyňa H. U. boli v tomto trestnom konaní riadne a v súlade so zákonom vypočutí v procesnom postavení

svedka. V rámci svedeckých výpovedí, ktoré sú zákonným dôkazom, sa menovaní vyjadrovali v podstate zhodne s tým, čo na začiatku bezprostredne po skutku uvádzali privolanej policajnej hliadke. Aj keď teda pri hodnotení dôkazov nie je možné brať do úvahy úradný záznam policajnej hliadky, sú tu zákonne vykonané výpovede svedka poškodeného R. U. a svedkyne H. U., ktoré sú dôležitými usvedčujúcimi dôkazmi obžalovanej zo spáchania žalovanej trestnej činnosti.

Z obsahu spisového materiálu nesporne vyplýva nesprávny procesný postup vyšetrovateľa, ako na tento poukázala obžalovaná v rámci odvolacích námietok, keď vyšetrovateľ sám vyhodnotil, že obžalovaná oneskorene podala sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a sťažnosť spolu so spisovým materiálom nepredložil na rozhodnutie prokurátorovi. I napriek uvedenému takýto zistený nesprávny procesný postup vyšetrovateľa podľa názoru krajského súdu nepredstavuje porušenie práva obžalovanej na obhajobu závažným spôsobom. Ak by aj vyšetrovateľ bol sťažnosť spolu so spisovým materiálom predložil prokurátorovi, tento by musel sťažnosť zamietnuť ako oneskorene podanú, bez jej meritórneho preskúmania. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania a prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestom konaní, nemožno považovať za porušenie práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom.

Krajský súd nezistil porušenie práva obžalovanej na obhajobu zásadným spôsobom z dôvodu, že obžalovaná nemala obhajcu už v prípravnom konaní z dôvodu, že nevie písať a čítať, ako na to obžalovaná poukazuje v zdôvodnení odvolania. V rámci prípravného konania, resp. vyšetrovania sa v spise nikde nenachádza záznam o tom, že obžalovaná by bola upozornila na skutočnosť, že nevie písať a čítať a z vyšetrovacieho spisu ani nebola zistená žiadna taká skutočnosť, na základe ktorej by mal vyšetrovateľ nadobudnúť vedomosť, že obžalovaná nevie čítať a písať a v dôsledku uvedeného požiadať súd o ustanovenie obhajcu obžalovanej (v tom čase obvinenej P. A.). Po tom, ako obžalovaná začala tvrdiť, že nevie čítať a písať, jej obhajcu ustanovil okresný súd, a to na začiatku konania pred súdom. Všetky dôkazy, ktoré boli vykonané v prípravnom konaní, boli potom vykonané aj v konaní pred súdom, a to aj za prítomnosti obhajcu obžalovanej. Pokiaľ na hlavnom pojednávaní bola výpoveď svedkyne H. U. z prípravného konania iba prečítaná, uvedené bolo za stavu, keď obžalovaná nežiadala osobný výsluch svedkyne. Bolo teda výslovne na slobodnej voľbe obžalovanej, či na hlavnom pojednávaní bude súhlasiť s čítaním výpovede svedkyne H. U. z prípravného konania alebo či bude žiadať jej osobný výsluch na hlavnom pojednávaní s možnosťou klásť svedkyňi na hlavnom pojednávaní otázky.

Po tom, ako okresný súd správnym vyhodnotením dôkazov správne ustálil priebeh skutku tak, ako je to uvedené vo výroku o vine napadnutého rozsudku, následne skutok správne právne kvalifikoval ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., nakoľko obžalovaná si v skutku popísaným protiprávnym konaním prisvojila cudziu vec tým, že sa jej zmocnila a čin spáchala na veci, ktorú mal iný pri sebe a čin spáchala na chránenej osobe (osobe vyššieho veku). Vzhľadom na vek poškodeného je nepochybné, že obžalovaná musela byť uzrozumená s tým, že v prípade poškodeného sa jedná o osobu vyššieho veku a aj táto skutočnosť jej uľahčila spáchanie tohto trestného činu (je nepochybné, že osoba vyššieho veku, v akom bol poškodený v dobe skutku, je už menej obratná, má pomalšie reakcie a stáva sa ľahkou obeťou krádeže).

Vo vzťahu k výroku o treste za zistené zavinenie odvolací súd predovšetkým uvádza, že prvostupňový súd aj v tomto smere vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne právne závery pokiaľ obžalovanej uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a jeho výkon jej podmienčne odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 3 roky. Svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. aj náležite odôvodnil a dostatočne vysvetlil, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona pri určení trestu, pričom s týmito úvahami sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto v podrobnostiach odkazuje.

Pri určení druhu a výmery trestu obžalovanej P. A. okresný súd sa v súlade so zásadami ukladania trestu v odôvodnení rozsudku vyrovnal najmä s kritériami uvedenými v § 34 ods. 1 a 4 Tr. zák., teda prihliadal na záujmy spoločnosti a obžalovanej, na skutočnosti týkajúce sa spôsobu spáchania činu, jeho následku, zavinenia, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na pomery a možnosti nápravy obžalovanej. Napokon treba konštatovať, že okresný súd správne obžalovanej uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. a jeho výkon jej za splnenia zákonných

podmienok podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 51 ods. 1, 2 Tr. zák. podmienične odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom 3 roky (obžalovaná má v odpise z registra trestov odsúdenia staršej povahy, v období pred spáchaním skutku má záznamy o menej závažnom protiprávnom konaní v podobe páchania priestupkov, je tiež potrebné poukázať na menej závažný následok protiprávneho konania obžalovanej spočívajúci v spôsobení majetkovej škody vo výške 100,- Eur, nakoľko sa však obžalovaná v tejto trestnej veci dopustila závažnejšej trestnej činnosti - zločinu, bolo na mieste určenie dlhšej skúšobnej doby na 3 roky). Obžalovanej možno uložený trest odňatia slobody podmienične odložiť na skúšobnú dobu s probačným dohľadom, nakoľko obžalovaná má v odpise z registra trestov odsúdenia staršej povahy. Práve uloženie trestu odňatia slobody s podmieničným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom môže u obžalovanej najlepšie splniť svoj účel a obžalovanú ďalej primäť k vedeniu riadneho života, keď obžalovaná už v minulosti mala problémy s páchaním trestnej činnosti a pred skutkom opakovane spáchala priestupky, navyše na dosiahnutie sledovaného účelu trestu prevýchovy a nápravy obžalovanej bude na túto okrem skúšobnej doby pôsobiť aj dohľad probačným a mediačným úradníkom nad obžalovanou. V súvislosti s ukladaním trestu obžalovanej pritom okresný súd správne u obžalovanej nezistil žiadnu poľahčujúcu, ani priťažujúcu okolnosť. Osobitne je potrebné poznamenať, že poľahčujúcu okolnosť vedenia riadneho života obžalovanou vylučuje opakované páchanie priestupkov jej osobou v podstate v krátkej dobe pred týmto skutkom, vrátane spáchania priestupku majetkovej povahy (obžalovaná je aj v tomto trestnom konaní stíhaná pre majetkovú trestnú činnosť).

Majúc na zreteli účel trestu, keď trest plní predovšetkým funkciu ochrany spoločnosti, individuálnej a generálnej prevencie, aj krajský súd pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk považuje takto obžalovanej uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky s podmieničným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom 3 (tri) roky za zákonný a spravodlivý a ktorý je objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti.

V zmysle § 51 ods. 2 Tr. zák., v prípade uloženia trestu odňatia slobody s podmieničným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom súd zároveň uloží obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu. Okresný súd však ohľadne uvedeného pochybil, keď podľa názoru krajského súdu v danom prípade nebolo dôvodným ako súčasť probačného dohľadu obžalovanej podľa § 51 ods. 1 písm. j) Tr. zák. uložiť povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Krajský súd zastáva názor, že u obžalovanej sa nejedná o natoľko narušenú osobu, aby bolo za účelom dovŕšenia jej nápravy a prevýchovy nutné, aby obžalovaná absolvovala v skúšobnej dobe psychoterapiu alebo psychologické poradenstvo (obžalovaná má v odpise z registra trestov odsúdenia z dávnej minulosti a pred spáchaním tohto skutku sa dopustila menej závažného protiprávneho konania v podobe spáchania priestupkov). Za primerané krajský súd považoval obžalovanej podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. uložiť povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe poškodenému R. U. spôsobenú škodu, aby tak bol zavŕšený proces nápravy poškodenej aj odstránením škodlivého následku, ktorý spôsobila. Krajský súd si je vedomý slabšej sociálnej situácie obžalovanej. Obžalovaná má však dostatočne dlhú dobu počas plynutia skúšobnej doby 3 roky, aby poškodenému nahradila nie vysokú sumu spôsobenej škody 100,- Eur. Z obsahu spisu pritom nebolo zistené, že v schopnostiach a možnostiach obžalovanej by nebolo zabezpečiť si legálnou cestou sumu 100,- Eur v priebehu skúšobnej doby na splnenie tejto uloženej povinnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom krajský súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil v časti vo výroku o treste a následne postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine a pri nezmenenom výroku o náhrade škody sám rozhodol o uložení trestu obžalovanej, keď obžalovanej síce totožne s okresným súdom uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieničným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 3 roky, avšak ako súčasť probačného dohľadu na rozdiel od okresného súdu uložil obžalovanej povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť poškodenému v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Uvedená zmena nie je v neprospech obžalovanej (v danom prípade krajský súd konal len na podklade odvolania podaného obžalovanou).

Na rozdiel od okresného súdu krajský súd však v rámci výroku o treste samostatným výrokom neuložil obžalovanej povinnosť podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom v mieste pobytu obžalovanej počas skúšobnej doby, pričom prvýkrát je povinná hlásiť sa do 10 kalendárnych dní od právoplatnosti rozsudku. Táto povinnosť podľa § 51 ods. 1 Tr. zák.,

t.j. povinnosť strpieť nad sebou kontrolu probačným a mediačným úradníkom v prípade uloženia trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom automaticky vyplýva priamo zo zákona, a preto o jej uložení už nerozhoduje súd samostatným výrokom.

Stavu vecí a zákonu zodpovedá aj výrok o náhrade škody v napadnutom rozsudku, keď okresný súd postupom podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanej nahradiť poškodenému R. U. spôsobenú škodu vo výške 100,- Eur. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek vážnejších pochybností preukázané, že obžalovaná krádežou poškodenému spôsobila majetkovú škodu práve v takejto výške a ktorá sa uvádza aj v skutku výroku o vine napadnutého rozsudku a nebola zistená žiadna zákonná prekážka, ktorá by bránila uložiť obžalovanej povinnosť nahradiť poškodenému spôsobenú škodu. Nebolo zistené ani to, že obžalovaná by poškodenému škodu nahradila.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.